

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/20/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8412207803
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8412207803.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci

žalobcu POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 17C/429/2012-45 zo dňa 06. 11. 2013 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplattenia náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu, že Okresný súd Kežmarok v špecifikovaných exekučných veciach rozhodol o žiadosti o zmenu súdneho exekútora oneskorene po uplynutí zákonom stanovenej lehoty v zmysle ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, zamietol. Náhradu trov konania žalovanej nepriznal.

V odôvodnení poukázal na obsah žaloby, dôvody uplatneného nároku, stanovisko účastníkov konania, ďalej obsah výpisov spisov Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5Er/419/2004, sp. zn. 2Er/193/2004, sp. zn. 2Er/57/2004, sp. zn. 2Er/11/2005, sp. zn. 2Er/8/2004, sp. zn. 2Er/800/2006, sp. zn. 2Er/311/2006 a uviedol, že žalobca sa pôvodnými žalobami doručenými súdu dňa 27. 09. 2012 vedenými pod sp. zn. 3C/323/2012, sp. zn. 3C/329/2012, sp. zn. 3C/330/2012, sp. zn. 3C/331/2012, sp. zn. 3C/343/2012, sp. zn. 3C/344/2012 a sp. zn. 3C/346/2012, domáhal od žalovanej zaplattenia náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Uznesením zo dňa 10. 10. 2012 súd predmetné veci spojil na spoločné konanie v zmysle ust. § 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Náhradu škody si uplatnil z dôvodu nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nerozhodnutí včas o žiadosti o zmenu súdneho exekútora v lehote vyplývajúcej z ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, v dôsledku čoho žalobcovi mala vzniknúť majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím súdu o nej. Zároveň z tohto titulu si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenie práva na rozhodnutie o žiadosti o zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných priťahov zaručeného Ústavou Slovenskej

republiky a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Podľa názoru žalobcu nesprávny úradný postup súdu prvého stupňa je dôsledkom nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prietahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Márnym uplynutím času bolo reálne ohrozené reálne očakávanie žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu pohľadávky a taktiež vyvolaniu rizík, že dôjde k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a insolventnosť povinného. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má základ v požiadavke na spravodlivom usporiadaní vzťahu a dosiahnutia adekvátnej náhrady, nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy žalobca považoval náhradu 55,- Eur za každý začatý mesiac omeškania činnosti exekučného súdu, pričom vychádzal z rozhodnutia Ústavného súdu. Žalobca pri uplatnenom nároku na náhradu škody postupoval v zmysle ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Žalovaná do podania žaloby na žiadosť nereagovala.

Z výpisov spisov Okresného súdu Kežmarok týkajúcich sa vecí sp. zn. 5Er/419/2004 vyplýva, že žiadosť o zmenu súdneho exekútora bola doručená súdu dňa 21. 11. 2010 a súd prvého stupňa o nej rozhodol uznesením zo dňa 05. 09. 2011. Vo veci sp. zn. 2Er/193/2004 žiadosť o zmenu súdneho exekútora bola doručená súdu dňa 21. 11. 2010 a súd o žiadosti rozhodol uznesením zo dňa 30. 03. 2012, vo veci sp. zn. 2Er/57/2004 žiadosť o zmenu súdneho exekútora bola doručená súdu dňa 21. 11. 2010 a súd o žiadosti rozhodol uznesením zo dňa 30. 03. 2012, vo veci sp. zn. 2Er/11/2005 žiadosť o zmenu súdneho exekútora bola doručená súdu dňa 21. 11. 2010 a súd o žiadosti rozhodol uznesením z 02. 04. 2012, vo veci sp. zn. 2Er/8/2004 žiadosť o zmenu súdneho exekútora bola doručená súdu dňa 21. 11. 2010 a súd o žiadosti rozhodol uznesením zo dňa 30. 03. 2012, vo veci sp. zn. 2Er/800/2006 žiadosť o zmenu súdneho exekútora bola doručená súdu dňa 21. 11. 2010 a súd o žiadosti rozhodol uznesením zo dňa 02. 04. 2012, vo veci sp. zn. 2Er/311/2006 žiadosť o zmenu súdneho exekútora bola doručená súdu dňa 06. 10. 2010 a súd o žiadosti rozhodol uznesením z 02. 04. 2012.

Následne súd citoval čl. 46 ods. 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ust. § 3 ods. 1 písm. a/, ods. 4, § 9 ods. 1, 2, 4 a § 15 ods. 1, § 16, ods. 4, § 17 ods. 1 - 3, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z. z.), ako aj citoval ust. § 44 ods. 2, § 41 ods. 2 písm. c/, d/, § 44 ods. 8, § 243 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a uviedol, že vykonaným dokazovaním hodnotiac dôkazy jednotlivo i vzájomnej súvislosti dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť. K procesnej námietke žalovanej o zmatečnosti podania žalobcu súd skonštatoval, že žaloba spĺňa náležitosti vyplývajúce z ust. § 42 a § 79 Občianskeho súdneho poriadku, lebo z petitu žaloby je zrejмый uplatnený nárok žalobcu - a to náhrada škody spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu tým, že Okresný súd Kežmarok o žiadosti žalobcu ako oprávneného v exekučných veciach o zmenu súdneho exekútora rozhodol oneskorene. V priebehu konania žalovaná vzniesla námietku premlčania každého uplatneného nároku, a preto súd prvého stupňa v zmysle ust. § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., sa z dôvodu hospodárnosti konania touto námietkou zaoberal. Pri posudzovaní uplatneného nároku a vznesenej námietky premlčania dospel k záveru, že uplatnený nárok nie je premlčaný v exekučných konaniach, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu, lebo žiadosti o zmenu súdneho exekútora boli doručené až po 23. 09. 2009, a to konkrétne vo veci sp. zn. 5Er/419/2004 dňa 21. 11. 2010, vo veci sp. zn. 2Er/93/2004 dňa 21. 11. 2010, sp. zn. 2Er/57/2004 dňa 21. 11. 2010, sp. zn. 2Er/11/2005 dňa 21. 11. 2010, sp. zn. 2Er/8/2004 dňa 21. 11. 2010, sp. zn. 2Er/800/2006 dňa 21. 11. 2010 a sp. zn. 2Er/311/2006 dňa 06. 10. 2010. Žalobcovi uplynula trojročná objektívna premlčacia lehota na uplatnenie práva na náhradu škody, ktorá začala plynúť, keď sa žalobca dozvedel o škode, t. j. najskôr 30. deň od doručenia žiadosti o zmenu súdneho exekútora, a preto právo žalobcu nie je premlčané.

K námietke žalovanej, že žalobca podal žaloby na súd predčasne, t. j. pred uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, súd prvého stupňa s poukazom na ust. § 15a, § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., uviedol, že z vyjadrenia žalovanej vyplýva, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku boli doručené dňa 23. 04. 2012 a žaloby v pôvodných konaniach v tejto veci boli doručené

súdu dňa 27. 09. 2012. Takýto postup by bol samostatným dôvodom na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasne uplatnenej žaloby na súde.

Podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody, t. j. existencie nesprávneho úradného postupu, škody, príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. V exekučných veciach, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu žalobca nepreukázal namietaný nesprávny úradný postup spočívajúci v prieťahoch v konaní. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky je kompetentný preskúmať Ústavný súd. Súd s poukazom na ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., uviedol, že uvedené ustanovenie je účinné od 01. 01. 2013, avšak i keď žaloby boli podané vo veci v roku 2012, predmetné ustanovenie dopĺňa a vykladá ods. 1 predmetného zákona, a preto ho možno aplikovať aj pri uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom uplatnenej pred 01. 01. 2013. Zdôraznil, že o namietaných prieťahoch v konaní sa nevedelo konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky ani disciplinárne konanie, nebolo vydané právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva a súd v konaní o uplatnenom nároku na náhradu škody nie je oprávnený posudzovať nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Podľa názoru súdu prvého stupňa žalobca neunesol dôkazné bremeno ani na preukázanie vzniku škody. Uplatnená majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne plynulo, vrátane nemajetkovej ujmy v peniazoch, nepreukázal. Nestačí len samotné konštatovanie žalobcu, že mu vznikli náklady, ktoré vyčíslil bez predloženia akéhokoľvek dôkazu o ich vynaložení. Ani pri uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy nepreukázal, že by v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu došlo u žalobcu k ohrozeniu legitímnych očakávaní, t. j. došlo k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, k insolvencii povinného. Ide iba o hypotetické úvahy žalobcu bez preukázania konkrétneho zásahu do majetkovej sféry žalobcu. Navyše žalobca nepreukázal ani výšku uplatnenej náhrady škody, t. j. vznik a dôvodnosť základu nároku, vrátane príčinnej súvislosti medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Z dôvodu nepreukázania zákonných predpokladov pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie právny zástupca žalobcu. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom, nesprávne právne posúdenie, ako aj neúplne zistený skutkový stav veci z dôvodu, že súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. K námietke nesprávneho právneho posúdenia namietal aplikáciu ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., z dôvodu, že v právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, a teda došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. V tejto súvislosti sa súd dopustil nesústreďeného postupu, ktorý mal za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia. Uviedol, že súd pri rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z., a preto nemohol na uplatnený nárok aplikovať ustanovenie vyplývajúce z ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení novely zákona vykonanej zákonom č. 412/2012 Z. z.. Princíp priamej retroaktivity je neprípustný. Vo vzťahu k nevykonaniu ďalšieho návrhu na doplnenie dokazovania, a to nariadenia znaleckého dokazovania uviedol, že súd jeho návrh zamietol, a tým svojim postupom znemožnil mu objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Zdôraznil, že požiadal o vypracovanie znaleckého posudku o ekonomickej podstate veci. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dňa 13. 06. 2014 elektronicky právny zástupca žalobcu oznámil založenie originálu znaleckého posudku do konania vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 21C/422/2012, ktorý bol vypracovaný znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave, ktorého predmetom je stanovenie výšky majetkovej škody.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci potrebný na posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku na náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu, že Okresný súd Kežmarok nerozhodol v zákonom stanovenej lehote o žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora. Uplatnená náhrada škody sa týkala konaní vedených na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 5Er/419/2004, sp. zn. 2Er/193/2004, sp. zn. 2Er/57/2007, sp. zn. 2Er/11/2005, sp. zn. 2Er/8/2004, sp. zn. 2Er/800/2006, sp. zn. 2Er/311/2006.

V občianskom súdnom konaní posilnenom zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť vyplývajúcu im z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj preukázania nimi tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena. Z obsahu vyplýva, že súd prvého stupňa náležite poučil účastníkov o ich dôkaznej povinnosti vyplývajúcej z ust. § 120 ods. 1 a 4 Občianskeho súdneho poriadku. Z tohto dôvodu nie je možné po rozhodnutí vo veci samej a predchádzajúcom poučení v zmysle ust. § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, predkladať ďalšie listinné dôkazy, ktoré neboli predložené v konaní pred súdom prvého stupňa pred vyhlásením dokazovania za skončené. V prípade uplatneného nároku na náhradu škody bolo povinnosťou žalobcu v konaní preukázať dôvodnosť jej uplatnenej výšky, ako aj splnenie zákonných predpokladov pre jej opodstatnenosť. Túto otázku súd prvého stupňa správne posúdil.

Vo vzťahu k posúdeniu, či postupom Okresného súdu Kežmarok došlo v exekučných veciach k nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote o žiadosti o zmenu súdneho exekútora, súd prvého stupňa správne poukázal na to, že posúdenie porušenia práva účastníka na spravodlivý súdny proces, ako aj prejednanie veci bez zbytočných prieťahov je v právomoci Ústavnému súdu Slovenskej republiky.

Pri posudzovaní, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Ústavný súd Slovenskej republiky prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti v danej veci. Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je autonómny a nemožno ho vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (I. ÚS 63/2000, II. ÚS 64/97).

Z tohto dôvodu namietané odňatie možnosti konať pred súdom, vrátane nesprávneho skutkového zistenia z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov nebolo opodstatnené. V sporovom konaní je vecou

súdu, ktorý z navrhnutých dôkazov vykoná. Prihliada pritom na hospodárnosť konania, ako aj zistené skutkové okolnosti a účelnosť a rozsah dokazovania.

Odvolací súd považoval uplatnenú námietku týkajúcu sa aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. aj na uplatnený nárok za dôvodne namietanú. Aplikácia tohto ustanovenia na zodpovednostné právne vzťahy, ktoré vznikli pred účinnosťou novely zákona č. 514/2003 Z. z. vykonanej zákonom č. 412/2012 Z. z., neprichádza do úvahy. Retroaktivita pri aplikácii zákonného ustanovenia, ktoré nadobudlo účinnosť po vzniku zodpovednostného právneho vzťahu nie je prípustná, avšak aj v zmysle ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 v znení platnom do 31. 12. 2012, by súd skúmal naplnenie znakov nesprávneho úradného postupu orgánu štátu, t. j. skúmal okolnosti týkajúce sa, či povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, či jeho postupom boli spôsobené zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Súd prvého stupňa len citoval ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., k zdôvodneniu uplatneného nároku na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu, avšak právne posúdil uplatnený nárok v súlade s ustanoveniami zákona č. 514/2003, lebo citoval aj ust. § 9 ods. 1 a zákonné podmienky pre uplatnenie nároku na náhradu škody vyplývajúce z ust. § 3 ods. 1 tohto zákona. Z tohto dôvodu nemožno považovať napadnuté rozhodnutie za nesprávne, vrátane nesprávneho právneho posúdenia, lebo v kontexte celého odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, vrátane jej výrokovej časti je namietané rozhodnutie žalobcom vecne správne.

Z tohto dôvodu odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní, ktorej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 151 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.